

ROBNI ZAPISI

France Bernik: ŠTUDIJE O SLOVENSKI POEZIJI. Državna založba Slovenije, Ljubljana 1993. France Bernik je objavil ponatis sedemnajstih esejev, ki so večinoma nastali v novejšem času, so pa tokrat prvič zbrani v eni knjigi. V uvodni besedi je avtor svojo metodo opredelil kot imanentno interpretacijo, saj pravi, da je "bližja Steigerju kot filozofskim razlagam besedne umetnosti". Poleg tega opozarja na interdisciplinarni vidik raziskovanja: primerjava poezije in glasbe naj bi odpirala "nove poglede na našo klasično in moderno poezijo...". Branje knjige pokaže, da opisani metodi še zdaleč nista tako kristalizirani, kot bi sodili po uvodu. Kar nekaj študij nam bolj kot muzikalno plat jezika razkriva družbenozgodovinsko situacijo, v kateri so ustvarjali največji slovenski poeti od Prešerna do Udoviča, in se bolj kot z imanentno interpretacijo ukvarja z recepcijo in kritiko. Vprašanje je, ali se bo "sodobna literarna veda" počutila kaj "izzvano". (Darja Pavlič)

Mladen Dolar: SAMOZAVEDANJE (Heglova Fenomenologija duha II.). Analecta, Ljubljana 1992. Gre za logično nadaljevanje avtorjeve prejšnje knjige: obe skupaj se korak za korakom prebijata skozi poglavja Heglovega najbolj znamenitega izdelka. Dejstvo, da analiza pride "le" do konca prve velike Heglove triade (zavest-samozavedanje-um), bolj kot o šibkosti Dolarjeve interpretativne kondicije priča o kompleksnosti Heglovega diskurza, po svoje pa jo upravičuje tudi sam Hegel, ki je kasneje, v *Enciklopediji filozofskih znanosti*, z omenjeno triado predstavil *Fenomenologijo* v celoti. Ta zožitev hkrati ustreza Dolarjevemu lacanovsko zainteresiranemu branju. Vendar kljub lastnemu (neprikritemu) lacanovstvu avtor Lacanov odnos do Hegla postavlja pod vprašaj. Lacanovske predpostavke ostajajo interpretativno vodilo, kot problematično pa se pokaže zlasti Kojêvovo branje Hegla, ki je v svojem času opazno zadolžilo francosko (in s tem tudi Lacanovo) recepcijo Hegla. Dolar se Hegla loteva na lacanovski način – vendar proti samemu Lacanovemu branju Hegla. Piščevo udarno krilatico o Heglu kot "prvem postmodernistu" velja vsekakor vzeti na znanje. Tudi na njej je nekaj postmodernističnega. S Heglovimi besedami: zeitgeistovskega. (Ana Marija Hočevar)